

TISKOVÁ ZPRÁVA

Průlomová zpráva vysokého komisaře OSN vyzývá k dekriminalizaci držení drog pro vlastní potřebu a upozorňuje na nevratné škody prohibiční politiky

Praha, 2. 10. 2023 – Úřad vysokého komisaře pro lidská práva vyzval k přechodu od represivních opatření k řešení celosvětového problému drog a k využívání politik založených na lidských právech a veřejném zdraví. Podle něj nepřiměřené používání trestních sankcí způsobuje nevratné škody. Zpráva vyzývá státy, aby mimo jiné zvážily dekriminalizaci držení drog pro vlastní potřebu.

„Zákony, politiky a postupy nasazené k řešení užívání drog nesmí skončit zhoršením lidského utrpení. Situace v oblasti užívání drog je stále velmi znepokojivá, ale zacházení s lidmi, kteří drogy užívají, jako se zločinci není řešením,“ uvádí **vysoký komisař OSN pro lidská práva Volker Türk**. Podle něj může být účinně navržená a prováděná dekriminalizace účinným nástrojem k zajištění práv lidí, kteří užívají drogy. *„Státy by měly upustit od současného dominantního zaměření na prohibici, represi a trestání a místo toho přijmout zákony, politiky a postupy zakotvené v lidských právech a zaměřené na snižování škod,“* dodává **Volker Türk**.

Ve zprávě Úřadu OSN pro lidská práva se uvádí, že nepřiměřené používání trestních sankcí odrazuje osoby užívající drogy od vyhledání léčby a živí stigmatizaci a sociální vyloučení. Podle nejnovějších dostupných statistik ze Světové zprávy o drogách 2023 jsou lidé užívající drogy neúměrně postiženi krví přenosnými infekčními onemocněními, téměř 660 000 lidí ročně umírá na příčiny související s drogami a 10 % všech nových infekcí HIV na světě v roce 2021 bylo mezi lidmi, kteří si drogy aplikovali injekčně.

„Nelegální trhy setrvávají a čím dál více jsou v rukou obrovských mezinárodních organizovaných zločineckých skupin, z velké části řízených přímo z centra některých totalitních režimů. Zároveň ale ve vězeních se ponejvíce ocitají spíše mladí lidé, kteří jsou úplně dole celého drogového řetězce. Nejčastěji jde zároveň o oběti drogového byznysu. Výzva obratu od abstinenci velmi tvrdé a selhávající politiky k mnohem realističtější cílům tzv. politiky minimalizace škod se jak u legálních, tak i u nelegálních drog ukazuje jako mnohem efektivnější,“ říká **národní koordinátor pro protidrogovou politiku Jindřich Vobořil** a dodává: *„Takzvaná politika harm reduction, tedy minimalizace škod, je šetrnější jak z pohledu zdraví lidí, ekonomických nákladů, tak také z pohledu bezpečnostních rizik. Humánnější a zároveň na reálných cílech postavená politika musí převládnout nad zastaralou, a jak jsme na to v českém předsednictví poukazovali, proti lidským právům postavenou prohibiční politikou. Bezpečnostní rizika jsou živena především nezvládnutou politikou, a proto by tento report neměl zapadnout. Charta lidských práv a z ní vyplývající povinnosti v mezinárodním právu by měly být nadřazeny nad ostatní mezinárodní zákony a úmluvy.“*

Zpráva rovněž uvádí, že stále více zemí napříč regiony přijímá politiky a postupy, které dekriminalizují užívání drog a považují užívání drog za problém veřejného zdraví a lidských práv a uplatňují přístupy založené na důkazech, genderově citlivé a snižující škody. Vysoký komisař vyzval státy, aby na tento pozitivní trend navázaly.

Podrobnější informace:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/09/end-overreliance-punitive-measures-address-drugs-problem-un-report>

Kontakt pro média:

Mgr. Jindřich Vobořil, národní koordinátor pro protidrogovou politiku

M +420 725 805 865, E-mail voboril.jindrich@vlada.cz

Žádosti o rozhovor a otázky je možno zasílat prostřednictvím Davida Hluštíka, hlustik.david@vlada.cz,

M +420 602 244 776